

„Sytuacja w zakresie gospodarki azbestem w Płocku”

Opracowana na podstawie wywiadu
przeprowadzonego z Prezydentem w
Urzędzie Miasta Płocka przez uczniów
Gimnazjum nr 6
im. prof. Władysława Szafera
w Płocku

Charakterystyka wyrobów zawierających azbest

Przyjmując jako kryterium zawartość azbestu, stosowane spoiwo oraz gęstość objętościową, wyroby zawierające azbest można podzielić na:

KLASA I „wyroby miękkie” - są to słabo związane produkty azbestowe o wysokim, powyżej 20% (nawet do 100%) udziale azbestu w produkcji oraz niskiej zawartości substancji wiążącej, do których zaliczamy między innymi: tynki, maty, płyty azbestowe, materiały izolujące, papy. Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, czemu towarzyszy znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia.

KLASA II „wyroby twarde” - zawierające wysoki udział substancji wiążącej, zaś niski (poniżej 20%) udział azbestu, do których należą płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy kanalizacji.

Niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi i środowiska stwarza mechaniczna obróbka tych wyrobów (cięcie, wiercenie otworów) oraz rozbijanie w wyniku zrzucania z wysokości w trakcie prac remontowych.

Zagrozenie dla zdrowia

Badania naukowe udowodniły, że azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia dróg oddechowych na wdychanie jego włókien i może doprowadzić do szeregu chorób układu oddechowego:

- pylica azbestowa (azbestoza),
- rak płuc (nowotwór złośliwy powodowany przez azbest),
- międzybłoniaki opłucnej i otrzewnej (o wysokiej złośliwości),
- łagodne zmiany opłucnowe.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna, które mogą występować w postaci trwałego aerozolu w powietrzu. Mają one długość powyżej 5 mikrometrów, grubość nie większą niż 3 mikrometry i stosunek długości do średnicy mniejszy niż 3:1. Włókna te wdychane do pęcherzyków płucnych, nie mogą już być wydalone. Ich szkodliwe działanie może ujawnić się dopiero po wielu latach.

Brak dowodów świadczących o tym, że azbest spożyty w wodzie jest szkodliwy dla zdrowia.

Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie Płocka:

- G 1. Gospodarstwa domowe (własność osób fizycznych)- dachy z eternitu:
ok. **140 000 m²-1 660 Mg**
- (2. Zasoby mieszkaniowe spółdzielcze i komunalne (filarki międzyokienne z płyt azbestowo-cementowych, gzymsy, rury zsypane azbestowo-cementowe):
- SML-W	62 budynki	14 726 m ²
- MSM	82 budynki	15 692 m ²
- MSM Chemik	4 budynki	680 m ²
- Młodzieżowa SM	4 budynki	55 m ²
- MZGM TBS	44 budynki	13 721 m ²
- MTBS	<u>8 budynków</u>	<u>551 m²</u>
RAZEM	204 budynki	45 921 m²
3. Przedsiębiorcy:
- PKN ORLEN S,A. (izolacje rurociągów i aparatów, uszczelki na rurociągach, płyty azbestowo-cementowe): **6 915 Mg**
  - Wodociągi Płockie (rury wodociągowe): **220 Mg**
  - inni przedsiębiorcy (pokrycia dachu z eternitu) **15 453 m²-ok. 156 Mg**

Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Według polskiego prawa usuwanie i unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest należy do właścicieli nieruchomości.

Akcja prowadzona od 2006 roku za pośrednictwem Związku Gmin Regionu Płockiego polega na sfinansowaniu określonego zakresu robót związanego z usuwaniem pokryć dachowych oraz innych elementów budowlanych z eternitu i jego transportu do miejsca unieszkodliwienia. Pozostałe koszty związane z wymianą pokryć dachowych obciążają właścicieli budynków. Corocznie -- w uchwale budżetowej -- określana będzie łączna kwota przeznaczona na to zadanie. Na początku 2006 roku uzgodniono ze ZGRP zasady udzielania takiej pomocy - raz do roku wyłaniana jest (w drodze przetargu) firma, która zajmuje się w/w czynnościami.

Pierwszym wykonawcą tych robót była firma SITA PGK Sp. Z o.o. z siedzibą w Płocku, która określiła koszt kompleksowej usługi (demontażu, transportu oraz unieszkodliwienia) 1 m² powierzchni na 22,9zł. Przeznaczono wówczas na ten cel 200 tyś. złotych (wykorzystano 91,6 tyś. zł) czego efektem było zebranie 2 691 m² pokryć dachowych z 15 posesji indywidualnych oraz 1 526 m² płyt stanowiących osłonę balkonów w 16 budynkach mieszkalnych zarządzanych przez MTBS w Płocku.

W 2007r. usuwaniem wyrobów zawierających azbest na terenie Płocka zajmowała się firma TKJ Matuszewski, która usunęła 7538 m² odpadów zawierających azbest.

W roku bieżącym prace te wykonuje firma WOLT-CENTER Grzegorz Lewandowski. Efekty będą znane pod koniec bieżącego roku.

Tak zdjęty eternit wywożony jest na składowiska które posiadają zezwolenie na unieszkodliwianie tego typu odpadów.

SKŁADOWISKA PRZYJMUJĄCE ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST

woj. dolnośląskie

1. Składowisko Odpadów Stałych "Połowice", KGHM Polska Miedź SA Oddział Huta Miedzi "Legnica" Legnica, ul. Złotoryjska 194 *(na potrzeby zakładu)*.
2. Składowisko Odpadów Przemysłowych, Wałbrzych ul. Górnicza 1, Mo-BRUK Korzenna 214, pow. nowosądecki.
3. Składowisko odpadów przemysłowych w Biechowie, KGHM Polska Miedź SA Oddział Huta Miedzi "Głogów" Żukowice, ul. Żukowicka 1 *(na potrzeby zakładu)*.
4. Składowisko Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej w Oławie ul. Polna 1, Dolnośląska Korporacja Ekologiczna Sp. z o.o. Oława ul. 3 Maja 26 *(azbest składowany jest po przekształceniu w procesie zestalania pod kodem 19 03 06)*.

woj. kujawsko-pomorskie

1. Składowisko odpadów przy ul. Lisiej, Zakłady Chemiczne „ZACHEM”, Bydgoszcz ul. Wojska Polskiego 65 *(na potrzeby zakładu)*.
2. Zakładowe składowisko odpadów przemysłowych Anwil S.A., Włocławek ul. Toruńska 2 *(na potrzeby zakładu)*.

woj. lubuskie

1. Składowisko odpadów w Chróściku, ul. Małyszyńska 180 Gorzów Wlkp., zarządzane przez Zakład Utylizacji Odpadów sp. z o.o Gorzów Wlkp. ul. Teatralna 49.

woj. łódzkie

1. Składowisko odpadów przemysłowych w Zgierzu, ul. Miroszewska 54, zarządzane przez EKO- BORUTA sp. z o.o Zgierz ul. A. Struga 10.
2. Mokre składowisko popiołu i żużla "Bagno-Lubień" Elektrownia "Bełchatów" S.A., Kleszczów *(na potrzeby zakładu)*.

woj. małopolskie

1. Składowisko odpadów niebezpiecznych w Oświęcimiu, ul. Nadwiślańska 46.
2. Składowisko odpadów "za rz.Białą" w Tarnowie, Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A. ul. Kwiatkowskiego 8.
3. Składowisko komunalne w Ujkowie Starym pow.olkuski, Zakład Gospodarki Komunalnej BOLESŁAW sp. z o.o. Bolesław, ul. Osadowa.

woj. mazowieckie

1. Składowisko odpadów komunalnych w Rachocinie, Sierpc ul. Traugutta 32.

woj. podkarpackie

1. Składowisko odpadów komunalnych w Młynach pow.jarosławski, Zakład Gospodarki Komunalnej Gminy Radymno z/s w Skołoszowie 341.

woj. pomorskie

1. Zakład Utylizacyjny Gdańsk Szadółki ul. Jabłoniowa 55.

woj. śląskie

1. Składowisko odpadów w Knurowie ul. Szybowa, zarządzane przez PPHU „KOMART” sp. Z o.o., Knurów ul. Szpitalna 7.
2. Składowisko odpadów komunalnych w Świętochłowicach, MPGK sp. z o.o. Świętochłowice ul. Łagiewnicka 7641-608.
3. Składowisko odpadów niebezpiecznych i obojętnych w Dąbrowie Górniczej ul. Koksownicza 1, Zakłady Koksownicze "Przyjaźń".

woj. warmińsko-mazurskie

1. Zakład Utylizacji Odpadów w Elblągu, ul. Mazurska 42.

woj. wielkopolskie

1. Składowisko odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne Pasięka gm. Trzemeszno, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe "IZOPOL"S.A. Trzemeszno ul. Gnieźnieńska 4.

2. Składowisko odpadów niebezpiecznych w Koninie ul. Sulańska 11.

3. Składowisko odpadów w Goraninie pow. Koniński, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami EKOSERWIS s.c. Wołomin ul. Partyzantów 38.

woj. zachodnio-pomorskie

1. Składowisko odpadów w m. Dalsze 36 gm. Myślibórz, zarządzane przez EKO-MYŚL Sp.z o.o. w Myśliborzu, ul. 1-go Maja 19.

2. Składowisko odpadów w Sianowie, zarządzane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp.z o.o w Koszalinie, ul. Rieczna 14.

3. Składowisko odpadów w Marianowie ul. Jeziorna 15, zarządzane przez Przedsiębiorstwo EKOMAR Spółka z o.o. *(azbest składowany)*

Program usuwania azbestu

Projekt takiego programu został opracowany przez Miasto Płock w 2007r i przekazany do Związku Gmin Regionu Płockiego z wnioskiem o jego włączenie do programu opracowywanego dla wszystkich gmin zrzeszonych w Związku. Program ten ma być gotowy do 10 grudnia bieżącego roku.

Tutejszy urząd nie ma szczegółowych informacji na temat obiektów zawierających wyroby z azbestem - oceny stanu technicznego obiektów zawierających azbest przesyłane są okresowo do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Natomiast inwentaryzacja budynków stanowiących własność osób fizycznych pokrytych eternitem zlokalizowanych na terenie Płocka wykazała iż stan pokryć dachowych z eternitu jest najgorszy na tzw „terenach przyłączonych” tj. os. Góry, Ciechomice, Pradolina Wisły oraz na os. Trzepowo.

Gmina Miasto Płock nie przeprowadzała pomiarów stężeń włókien azbestu.

L.p.	OSIEDLE	RODZAJ ZABUDOWY				ILOŚĆ ETERNITU [m²]					
		Budynki mieszkalne	Budynki gospodarcze	Budynki inwentarskie	Budynki inne	Eternit falisty		Eternit płaski		OGÓLEM	
		m²	m²	nr	nr	nr	Mg	m²	Mg	m²	Mg
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	//	n
1	BOROWICZKI	16430	6434	440	1400	22674	272,09	2030	18,27	24704	290,36
2	CIECHOMICE	13990	12955	2290	436	29671	356,05	-	-	29671	356,05
3	DOBRZYŃSKA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	DWORCOWA / MIĘDZYTORZE	890	160	-	-	910	10,92	200	1,8	1 110	12,72
5	GÓRY	3698	1 820	900	-	6 118	73,42	300	2,7	6418	76,12
6	IMIELNICA	10929	2250	1 717	812	15248	182,97	460	4,14	15708	187,11
7	KOCHANOWSKIEGO	310	50	-	40	260	3,12	140	1,26	400	4,38
8	KOLEGIALNA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	ŁUKASIEWICZA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	PODOLSZYCE PD	1 248	2258	445	-	3577	42,92	410	3,96	3987	46,61
11	PODOLSZYCE PN	3306	2405	777	-	5928	71,13	720	6,48	6648	77,61
12	PRADOLINA WISŁY	4935	5207	3 049	1 232	14 173	170,08	250	2,25	14423	172,33
13	RADZIWIE	9745	1 877	355	-	11 497	137,96	480	4,32	11 977	142,28
14	STARE MIASTO	800	-	-	-	680	8,16	120	1,08	800	9,24
15	SKARPA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	TYSIĄCLECIA	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	TRZEPOWO	2633	2080	3600	1 120	7993	95,91	1 440	12,96	9433	108,87
18	WINIARY	5085	780	-	-	5865	70,38	-	-	5865	70,38
19	WYSZOGRODZKA	8007	210	88	-	6860	82,32	1 445	13,00	8305	95,32
20	ZIELONY JAR	1 010	-	-	-	1010	12,12	-	-	1010	12,12
RAZEM [tys.m²] :		83, 02	38,49	13,67	5,04	132,46	1,59 tyś. Mg	7,99	0,072 tyś. Mg	140,46	1,66 tyś. Mg

Ankieta dla mieszkańców Płocka

1. Co to jest azbest?

- a) wyrób cementowo-azbestowy
- b) wyrób włóknisty
- c) minerał włóknisty
- d) wyrób budowlany

2. Azbest jest pochodzenia:

- a) naturalnego w wyniku eksploatacji górniczej
- b) w wyniku obróbki termicznej bazaltu
- c) w wyniku obróbki mechanicznej bazaltu
- d) w wyniku związania cementu z bazaltem

3. Czy azbest jest szkodliwy?

- a) tak
- b) nie
- c) nie mam zdania
- d) nie wiem

4. Azbest odznacza się:

- a) odpornością na wysoką temperaturę
- b) odpornością na chemikalia
- c) odpornością na działanie wody
- d) wszystkie wyżej wymienione cechy

5. Do czego jest wykorzystywany?

- a) do wyrobu puchu
- b) do wyrobu gazet
- c) do wyrobu tkanin i farb ogniotrwałych
- d) do wyrobu palt

Na pytania dotyczące właściwości i wykorzystania azbestu prawidłowo odpowiedziało **61%** ankietowanych

1. 30%

2. 19 %

3. 96%

4. 56%

5. 92%

6. Włókna azbestowe są groźne gdy wnikają do organizmu :

- a) z wdychanym powietrzem
- b) z pokarmem

7. Azbest był przyczyną zgonu:

- a) 500 tyś. ludzi
- b) 200 tyś. ludzi
- c) 100 tyś. ludzi
- d) 1 miliona ludzi

8. Największe zastosowanie azbestu było w:

- a) przemyśle górniczym
- b) budownictwie mieszkaniowym
- c) przemyśle okrętowym
- d) budownictwie jednorodzinym

9. Narażenie na pył azbestowy na pewno jest przyczyną :

- a) raka płuc
- b) pylicy azbestowej -azbestozy
- c) raka żołądka

10. Po jakim czasie ujawnia się szkodliwe działanie azbestu?

- a) od razu po dostaniu się do organizmu
- b) nawet po upływie kilkunastu lat
- c) po 3-4 miesiącach
- d) po około 10 miesiącach

11. Jak długo azbest pozostaje w organizmie człowieka?

- a) kilka dni
- b) kilka godzin
- c) na zawsze
- d) kilkanaście lat, w zależności od trybu życia

Na pytania dotyczące wpływu azbestu na zdrowie człowieka prawidłowo odpowiedziało **66%** ankietowanych

6. 100%

7. 41%

8. 48%

9. 89%

10. 74%

11. 74%

13. Ustawa o zakazie stosowania azbestu w Polsce obowiązuje od:

- a) 1998
- b) 1997
- c) 1999
- d) 2003

14. Krajowy program usuwania azbestu, przyjęto w roku:

- a) 1999
- b) 2000
- c) 2001
- d) 2002

15. Kto powinien przeprowadzić ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest?

- a) właściciel nieruchomości
- b) użytkownik nieruchomości
- c) zarządca nieruchomości
- d) specjalista ds. budowlanych

16. Kto usuwa, transportuje, składowa wyroby zawierające azbest?

- a) właściciel budynku w którym znajdują się wyroby
- b) każdy człowiek jest uprawniony
- c) straż pożarna
- d) firma posiadająca odpowiednie uprawnienia

Na pytania dotyczące podstaw prawnych regulujących zasady postępowania z azbestem prawidłowo odpowiedziało **64%** ankietowanych.

13. 30%

14. 37%

15. 96%

16. 92%

PODSUMOWANIE

Urząd Miasta Płocka realizuje Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski.

Udzielane są informacje dotyczące wpływu azbestu na zdrowie.

Zapewniona jest pomoc finansowa w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest.

63% ankietowanych mieszkańców Płocka udzieliło prawidłowych odpowiedzi na pytania dotyczące właściwości azbestu, jego wpływu na zdrowie i zasad postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.